

Berging van bagger op afvalberging Smerk

Startnotitie

Initiatiefnemer:
Smerk Afvalverwerking B.V.
Lindeboomseweg 15-17
3828 NG Hoogland

Berging van bagger op afvalberging Slink

Startnotitie

Initiatiefnemer:
Slink Afvalverwerking B.V.
Lindeboomseweg 15-17
3828 NG Hoogland

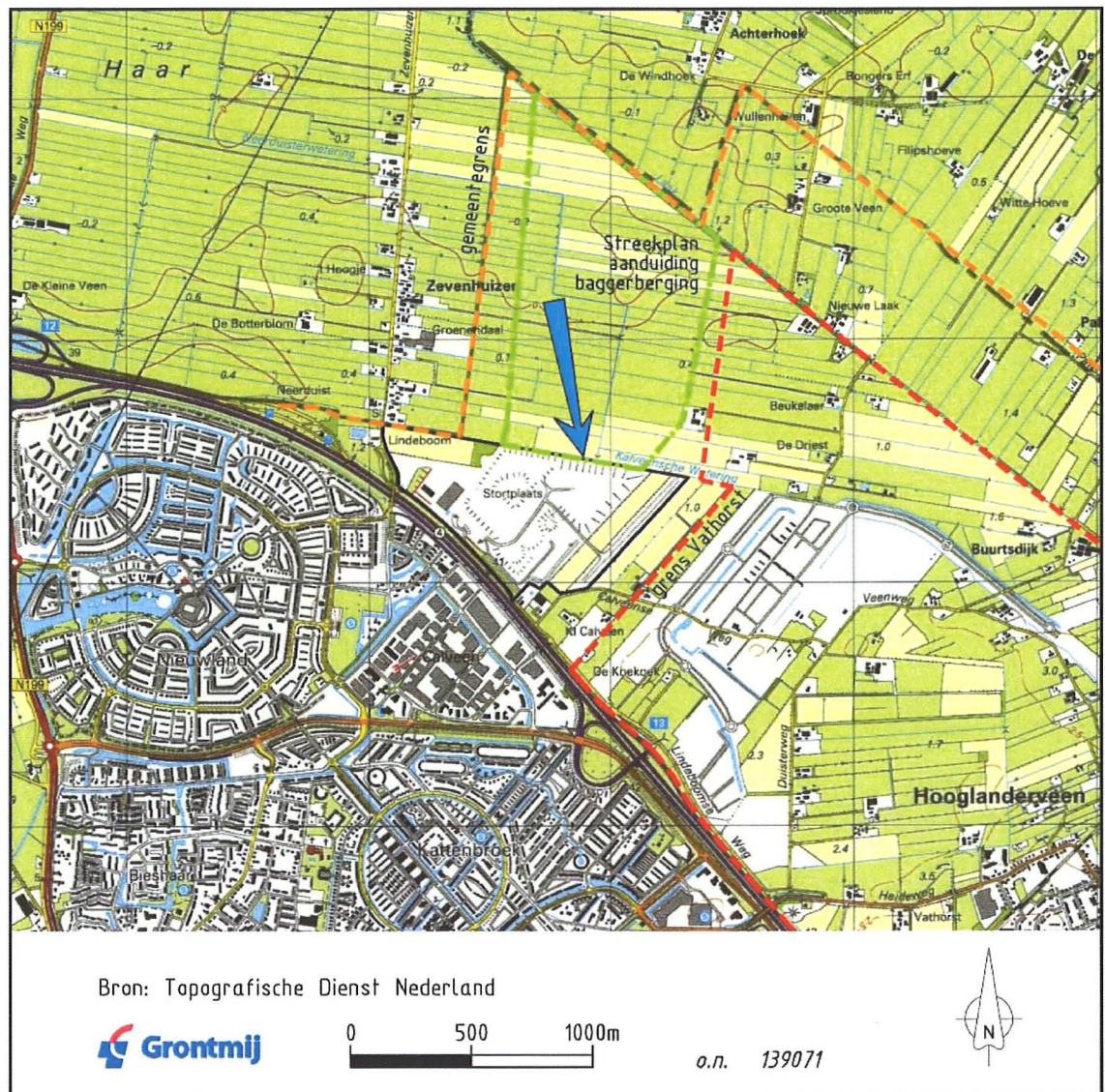
Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Een nieuw plan voor baggerberging	4
1.2	Startnotitie als begin van de m.e.r.-procedure	5
1.3	Strategische milieubeoordeling	6
1.4	Inspraak op de startnotitie	6
2	De voorgeschiedenis van de uitbreiding voor bagger	7
2.1	Probleemstelling	7
2.2	Locatiekeuze voor een bergingslocatie	7
2.3	Een MER voor een baggerberging	8
2.4	Tweesporenbeleid	8
2.5	Alternatief en procesafspraken	9
2.6	Kortom	9
3	Schets van Slink Afvalverwerking	10
3.1	Terugblik op de ontwikkeling van het bedrijf	10
3.2	Activiteiten	10
3.3	De afvalberging volgens de huidige vergunning	11
3.3.1	Algemeen	11
3.3.2	Vormgeving	13
3.3.3	Bodembeschermende voorzieningen	14
4	Voorgenomen activiteit, alternatieven en andere plannen	15
4.1	Ophoging van de afvalberging	15
4.2	Mogelijke alternatieven	15
4.3	Andere voorgenomen aanpassingen aan de inrichting	16
4.3.1	Verplaatsing van de fractiescheidingsinstallatie	16
4.3.2	Niet verplaatsen puinbreker	16
5	Indicatie van de milieueffecten en vooruitblik op het MER	17
5.1	Inleiding	17
5.2	Landschap	17
5.3	Bodem en grondwater	17
5.4	Geur en luchtkwaliteit	18
5.5	Lozingen en oppervlaktewater	18
5.6	Verkeer	18
5.7	Geluid	18
5.8	Woon- en leefmilieu	19
	Verantwoording	20

1 Inleiding

1.1 Een nieuw plan voor baggerberging

Aan de noordrand van van Amersfoort, langs de A1, ligt het terrein van Smink Afvalverwerking. Hier bevinden zich een afvalberging en een aantal installaties voor het bewerken van afvalstoffen. De ligging van de locatie van Smink is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 Ligging van Smink Afvalverwerking, op de meest recente officiële topografische kaart. Figuur 2 geeft een recenter beeld van de voortgang van de bouw van Vathorst.

De afgelopen jaren heeft Smink plannen gemaakt om het bedrijf uit te breiden met een berging voor baggerspecie met een oppervlak van ruim 30 hectare, ten noorden van het bestaande terrein. Voor deze uitbreiding zijn inmiddels alle procedures doorlopen. De aanleg van de baggerberging is echter gestuit op veel bezwaren, zowel van de gemeente Amersfoort als van omwonenden. De bezwaren komen voort uit het feit dat de baggerberging in de nabijheid van de nieuwe woonwijk Vathorst ligt. De baggerberging

zal de openheid van het gebied verstoren en het uitzicht vanuit Vathorst beperken. Bovendien is het gebied bij aanleg van de baggerberging voor zeer lange tijd 'in gebruik' en niet te gebruiken voor andere functies.

Daarom heeft Smink nu, in overleg met de gemeente Amersfoort en de provincie Utrecht, het plan opgevat om bagger te gaan bergen op de bestaande afvalberging. Hiertoe zal de afvalberging, ten opzichte van de huidige vergunning, worden verhoogd en de capaciteit van de afvalberging zal worden uitgebreid met ongeveer 900.000 m³. Hierbij komt dan de realisatie van een aparte baggerberging ten noorden van de bestaande afvalberging te vervallen.

1.2 Startnotitie als begin van de m.e.r.-procedure

Smink heeft het voornemen om de capaciteit van de afvalberging uit te breiden met een geoormerkte capaciteit van ongeveer 900.000 m³ ten behoeve van de berging van bagger. Hiervoor zal Smink een milieuvergunning aanvragen.

Voor deze uitbreiding moet de zogenoemde m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen.

onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieu-effectrapportage 1994: Activiteiten en besluiten waarbij de m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing is.

18.3 De wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het beheer van afvalstoffen, bedoeld in de categorieën 18.2, 18.3, 18.4 of 18.5 van onderdeel C van deze bijlage of de categorieën 18.1 of 18.2 van onderdeel D van deze bijlage.

In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1 het storten op opslaan van baggerspecie van de klasse 3 of 4 in een hoeveelheid van 250.000 m³ of meer,
- 2 het storten of opslaan van andere afvalstoffen dan bedoeld onder 1, in een hoeveelheid van 250.000 m³ of meer

Categorie 18.5 van onderdeel C is: De oprichting van een inrichting bestemd voor het storten of het in de diepe ondergrond brengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen, niet zijnde baggerspecie.

De m.e.r.-beoordelingsprocedure begint met het indienen van een Aanmeldingsnotitie waarin de initiatiefnemer het voornemen beschrijft. Verder wordt daarin aandacht besteed aan de bijzondere (milieu)omstandigheden die van belang zijn voor de afweging of in dit geval een milieu-effectrapport (MER) moet worden opgesteld. Op basis van de Aanmeldingsnotitie neemt het bevoegd gezag een besluit of of ten behoeve van de besluitvorming een milieu-effectrapport moet worden opgesteld.

Smink heeft besloten om, gezien de voorgeschiedenis van het plan, de volledige m.e.r.-procedure te doorlopen. Daarom is er geen Aanmeldingsnotitie, maar een 'normale' Startnotitie ingediend. Als vervolg op deze Startnotitie zal Smink een MER laten opstellen.

1.3 Strategische milieubeoordeling

Bij het mogelijk maken van het initiatief van Smink, zal de provincie (voor zover noodzakelijk) het Streekplan en het provinciaal beleid ten aanzien van het bergen van baggerspecie aanpassen. Hierbij komt mogelijk ook de procedure van de strategische milieubeoordeling in beeld. Dit is een aparte procedure, waarvoor de provincie zal optreden als initiatiefnemer.

1.4 Inspraak op de startnotitie

Deze Startnotitie ligt 6 weken ter inzage.

De inspraak op de Startnotitie gaat over de vraag welke onderwerpen u in het Milieueffectrapport behandeld wilt zien.

Op grond van de Startnotitie, en de inspraakreacties hierop, zal de onafhankelijke commissie voor milieu-effectrapportage een advies opstellen voor de Richtlijnen voor het MER. Deze richtlijnen geven aan welke onderwerpen in het MER moeten worden behandeld. De provincie zal, op basis van dit advies, Richtlijnen voor het MER vaststellen.

1.5 Vervolg

Smink zal hierna een MER laten opstellen, waarin rekening is gehouden met de Richtlijnen. Het MER geeft de informatie die nodig is voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming. De besluitvorming waar het hier om gaat is de verlening van de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO). Wat betreft de Wm-vergunning wordt er vanuit gegaan dat voor de capaciteitsuitbreiding een wijzigingsvergunning nodig is die rust op de nu geldende Wm-vergunning.

MER en vergunningaanvragen zullen tezamen worden ingediend bij de provincie. Op beide is vervolgens (nogmaals) inspraak mogelijk. De m.e.r.-commissie zal vervolgens toetsen of het MER voldoet aan de Richtlijnen.

2 De voorgeschiedenis van de uitbreiding voor bagger

2.1 Probleemstelling

Baggerspecie komt vrij bij onderhoud van waterbodems. Vrijwel alle watergangen moeten regelmatig worden gebaggerd om ze op diepte te houden. Sloten en vaarten moeten worden gebaggerd om de ontwatering van een gebied goed te laten verlopen. Havens en vaarwegen worden gebaggerd om voldoende diepte voor de scheepvaart te behouden. Een deel van de bagger die vrijkomt is verontreinigd en mag niet zo maar op de kant worden gezet. Als deze bagger ook na bewerking niet herbruikbaar is, moet ze worden gestort.

Een groot deel van de bagger komt vrij bij het baggeren van rivieren, die in beheer zijn van Rijkswaterstaat. Over het algemeen wordt niet herbruikbare bagger uit de rivieren bij voorkeur direct na het baggeren per schip naar een depot gebracht. Het gaat hierbij om natte bagger.

De kleinere wateren zijn in het algemeen in beheer bij de waterschappen. De bagger die vrijkomt bij het baggeren van deze wateren, de zogenoemde 'regionale bagger', wordt meestal eerst (per vrachtwagen) naar een tussendepot gebracht. Daar droogt het in tot het beter verwerkbaar is. Dan kan ook worden bepaald of de ingedroogde bagger herbruikbaar is. Als dat niet zo is, wordt de bagger naar een depot gebracht.

Voor de niet-herbruikbare bagger is op dit moment nog geen bergingslocatie in de provincie Utrecht. De provincie Utrecht gaat in het thans geldende Baggerbeleidsplan uit van een benodigde bergingscapaciteit van 7 miljoen m³.

2.2 Locatiekeuze voor een bergingslocatie

In het provinciaal Baggerbeleidsplan (1996) heeft de provincie Utrecht geconstateerd dat er de komende jaren een grote hoeveelheid verontreinigde baggerspecie zal moeten worden gestort. Het probleem is echter, dat daarvoor in Utrecht nog geen grootschalige bergingslocatie is. Daarom heeft de provincie een besluit willen nemen over één of meer baggerbergingslocaties.

Ten behoeve van dit besluit is het locatie-MER Baggerberging Utrecht opgesteld. Hierin zijn tien locaties en twee depotvormen (een putdepot of een landdepot) met elkaar vergeleken. Hierin kwam een putdepot in het gebied direct ten noorden van Smink als beste optie uit de bus. In het Baggerbergingsplan 1997 – 2001 heeft de provincie Utrecht deze locatie Zevenhuizen aangewezen als eerste locatie voor een grootschalige baggerberging.

Na het indienen van de vergunningaanvraag door Smink voor een omkaderd putdepot op de locatie Zevenhuizen ontstond onzekerheid of deze wel volledig werd gedekt door het locatie-MER. In het locatie-MER is namelijk geen omkaderd putdepot op de locatie Zevenhuizen onderzocht. Daarom heeft de provincie een aanvulling op het locatie-MER laten opstellen. Deze Aanvulling is in 2001 uitgekomen. Hierin komt de locatie Zevenhuizen (samen met een andere locatie) als beste naar voren.

Vervolgens heeft de provincie Utrecht in december 2001 de aanwijzing van locatie Zevenhuizen voor een omkaderd putdepot in een partiele herziening van het Baggerbergingsplan 1997 – 2001 bevestigd.

In 2002 heeft de provincie besloten tot een partiele herziening van het streekplan om de baggerberging op locatie Zevenhuizen planologisch te verankeren. Verder heeft de provincie de gemeente Amersfoort een aanwijzing gegeven om het bestemmingsplan van Zevenhuizen aan te passen.

Dit bestemmingsplan is in 2003 vastgesteld door de gemeenteraad van Amersfoort.

2.3 Een MER voor een baggerberging

Halverwege de jaren negentig heeft Smink het plan opgevat om het bedrijf uit te breiden met onder andere een baggerberging. Hierbij sloot Smink aan bij het beleid van de provincie Utrecht om de locatie Zevenhuizen, direct ten noorden van Smink, aan te wijzen als locatie voor het bergen van baggerspecie.

Smink heeft dit plan uitgewerkt en uiteindelijk in 2003 een Milieueffectrapport en een vergunningaanvraag ingediend voor de realisatie van de baggerberging. In het MER is een aantal inrichtingsalternatieven voor een baggerberging op de locatie Zevenhuizen uitgewerkt. In december 2005 is de vergunning onherroepelijk geworden.

2.4 Tweesporenbeleid

Ten tijde van de aanwijzing hebben provincie en gemeente afgesproken dat de formele procedures zullen worden voortgezet, maar dat er tevens gezamenlijk zal worden gezocht naar alternatieven voor de baggerberging op locatie Zevenhuizen. In dit kader is in de periode 2002 tot en met 2004 een aantal onderzoeken uitgevoerd naar alternatieve verwerkingsmogelijkheden en stortcapaciteit elders. Hieruit is geen gegarandeerde structurele oplossing voor het Utrechtse baggerprobleem naar voren gekomen.

In 2004 hebben provincie en gemeente in een convenant het tweesporenbeleid nogmaals bevestigd. Hiermee is nogmaals vastgelegd dat de procedures worden doorlopen maar dat beide partijen gezamenlijk zich blijven inspannen voor een alternatieve oplossing voor baggerberging op locatie Zevenhuizen. Bij het convenant is een Plan van Aanpak opgenomen voor het zoeken naar alternatieven. Het Plan van Aanpak heeft geresulteerd in het rapport Marktverkenning Alternatieven Baggerberging Zevenhuizen. Hieruit is naar voren gekomen dat er weliswaar voor de deel van de vrijkomende bagger andere oplossingen mogelijk zijn, maar niet voor alle vrijkomende bagger.

In een briefwisseling tussen de provincie Utrecht en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat is vervolgens afgesproken dat het Rijk zal zorgen voor een oplossing van dat deel van de Utrechtse bagger waarvoor het Rijk verantwoordelijk is, als de provincie Utrecht zorgdraagt voor een stortcapaciteit van 1,6 miljoen m³ natte bagger voor de resterende te bergen (regionale) bagger. Daarbij is ook afgesproken dat er wederkerigheid moet zijn tussen export van bagger naar andere provincies en import van bagger uit andere provincies naar de provincie Utrecht.

2.5 Alternatief en procesafspraken

In 2005 is, in het kader van het tweesporenbeleid, overleg ontstaan tussen de drie partijen over een mogelijk ander alternatief voor de baggerberging Zevenhuizen. Hier is het idee ontstaan dat de capaciteit, zoals die nu nodig wordt geacht, ook kan worden gevonden door de afvalberging uit te breiden en hiermee een extra capaciteit van 900.000 m³ te generen. Doordat de bagger vaak via doorgangsdepots wordt aangeleverd, vindt voor het storten als een flinke volumevermindering plaats. Bovendien heeft Smink binnen de inrichting voldoende ruimte om natte bagger, voor het storten, ook in volume te laten verminderen door middel van bijvoorbeeld landfarming. De verwachting is dus dat Smink het resterende baggerprobleem van 1,6 miljoen m³ kan oplossen.

Omdat dit alternatief voor alle drie partijen aantrekkelijk is, hebben provincie, gemeente en Smink procesafspraken gemaakt over de rollen die de drie partijen zullen spelen in het proces van realisatie van dit alternatief. Zo is afgesproken dat Smink de procedure zal starten voor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer voor de capaciteitsuitbreiding van de afvalberging. Ook is afgesproken dat Smink het initiatief zal nemen voor een milieueffectrapport waarin een milieuhygiënische afweging wordt gemaakt tussen nat storten op locatie Zevenhuizen en droog storten op de afvalberging. De gemeente zal de voorbereiding starten voor het aanpassen van het bestemmingsplan ten behoeve van de ophoging van de uitbreiding, en de provincie Utrecht zal (voor zover noodzakelijk) het Milieubeleidsplan en het Streekplan aanpassen. Afgesproken is de procedures zoveel mogelijk parallel worden gevoerd.

2.6 Kortom

De provincie heeft een besluit genomen over de noodzaak tot en de locatie voor baggerberging, en Smink heeft dit beleid met een concreet initiatief ingevuld. Er is een milieuvergunning en een bestemmingsplan die de baggerberging mogelijk maakt. Echter, de gemeente Amersfoort had, en heeft nog steeds, grote bezwaren tegen de realisatie van het omkaderd putdepot op de locatie Zevenhuizen.

De drie partijen zijn tot de conclusie gekomen dat er binnen de inrichting een alternatieve oplossing kan worden gevonden voor het probleem van de te storten baggerspecie, namelijk door een grote hoeveelheid bagger op de 'normale' afvalberging te bergen. Deze alternatieve oplossing laat de locatie Zevenhuizen vrij voor andere functies.

Met het indienen van deze Startnotitie geeft Smink invulling aan de stappen zoals die in de procesafspraken zijn overeengekomen.

3 Schets van Smink Afvalverwerking

3.1 Terugblik op de ontwikkeling van het bedrijf

Sinds eind jaren 70 is op de locatie van Smink afval gestort. In eerste instantie gebeurde dat in een oude zandwinput, maar daarna is de afvalberging steeds verder uitgebreid. Door de steeds strengere regels voor de inrichting van afvalbergingen hebben de nieuwe delen steeds betere bodembeschermende voorzieningen gekregen. In de loop der jaren is Smink daarnaast begonnen met een aantal andere afvalverwerkende activiteiten, zoals het breken van puin, het composteren van groenafval en het sorteren van bedrijfsafval. Ook voor deze activiteiten geldt dat de apparatuur en milieubeschermende voorzieningen hierbij steeds beter zijn geworden.

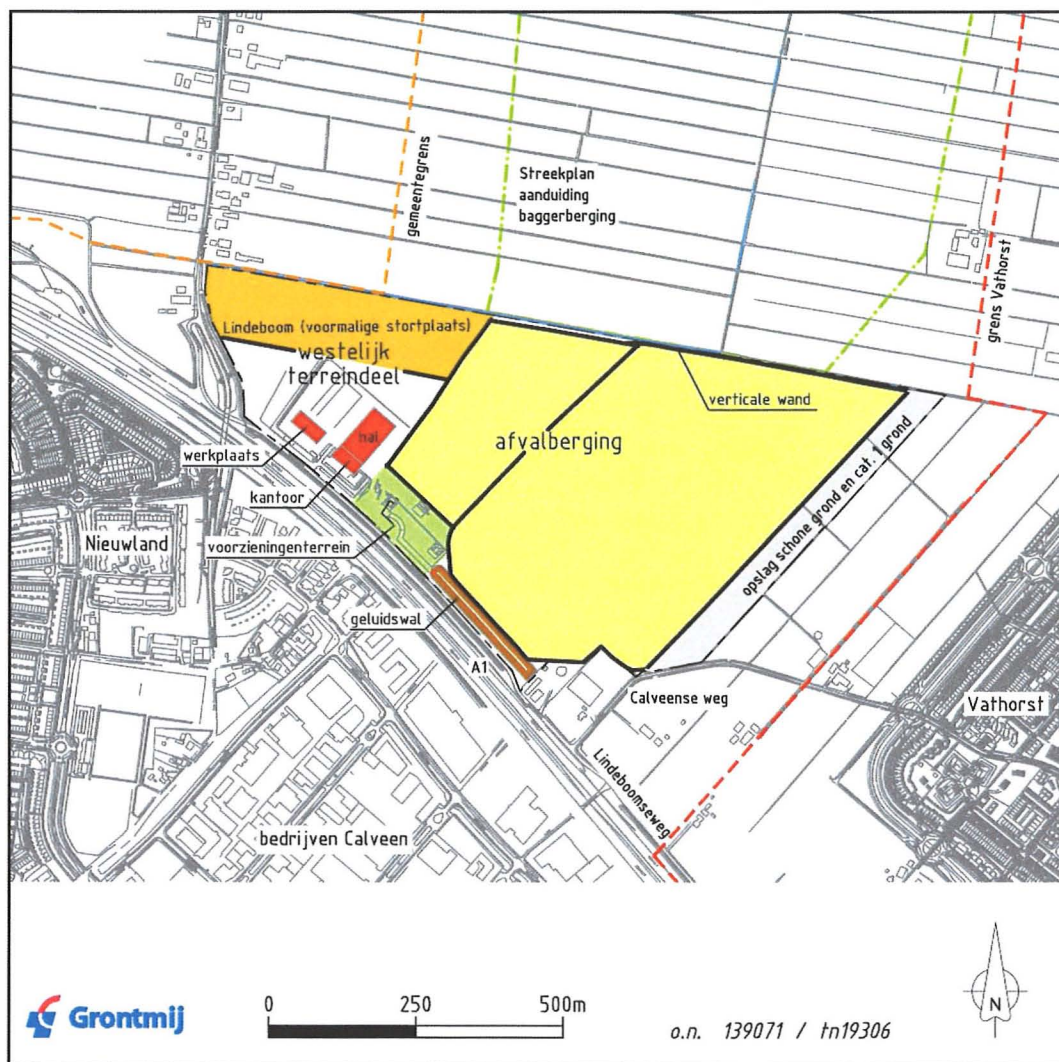
3.2 Activiteiten

Smink Afvalverwerking B.V. voert een groot aantal afvalverwerkende activiteiten uit op een terrein van in ongeveer 45 hectare (exclusief de baggerberging). De indeling van het terrein is weergegeven op figuur 2.

Het grootste deel van het terrein wordt ingenomen door de **afvalberging**. Deze wordt hieronder in een aparte paragraaf beschreven.

Op verschillende locaties op de afvalberging staan afvalverwerkingsinstallaties: een **puinbreker**, een **houtbreker** en een **fractiescheidingsinstallatie** (grondreinigingsinstallatie).

Ten westen van de afvalberging ligt een bedrijfsterrein, het westelijk terreindeel, waar zich een grote hal bevindt. In deze hal bevindt zich een **overslag- en sorteerinstallatie**. Achter de hal ligt een terrein voor **groencompostering**. Verder bevindt zich op het westelijk terreindeel een **grondbank**. Op verschillende plaatsen op het terrein, onder andere ten oosten van de afvalberging, worden grondstoffen en bouwstoffen opgeslagen.

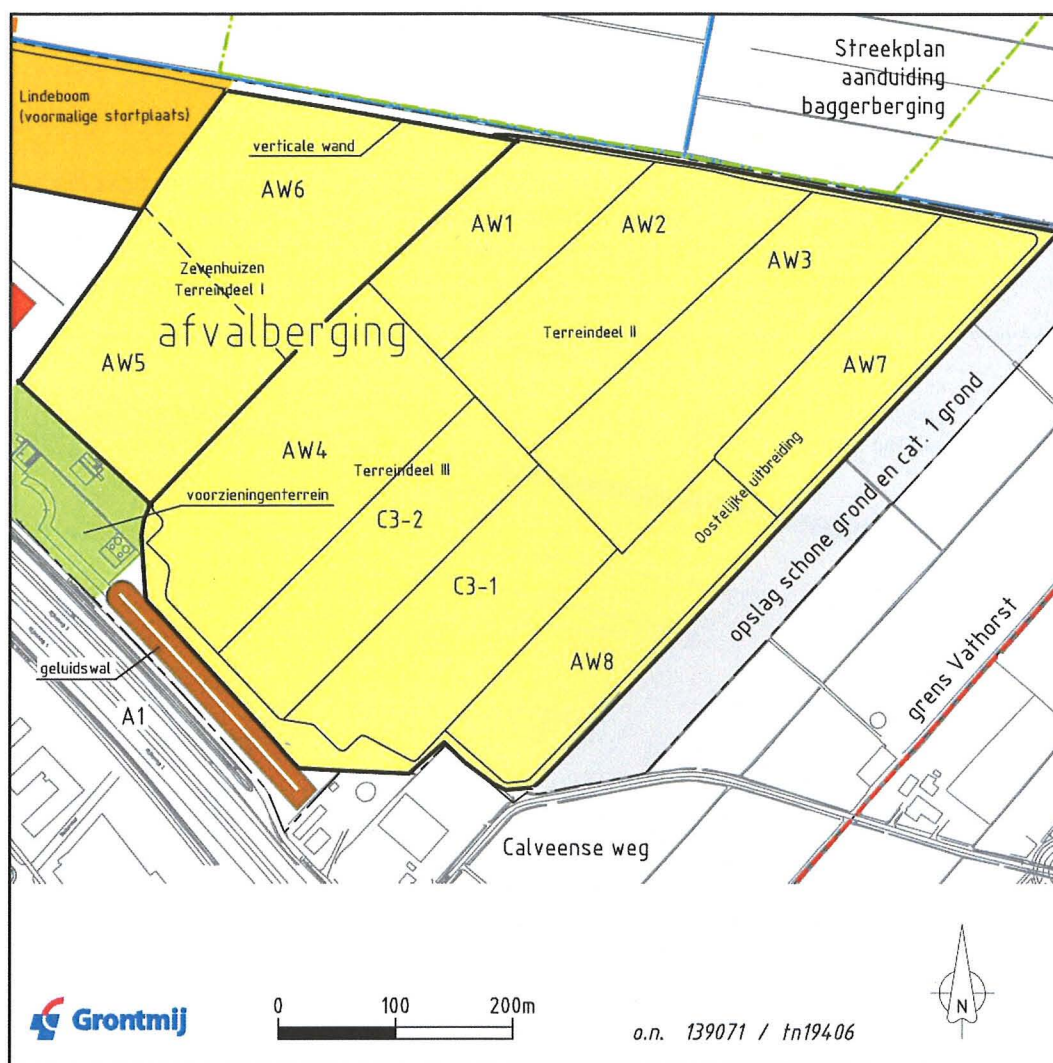

Figuur 2 Indeling van de inrichting

3.3 De afvalberging volgens de huidige vergunning

3.3.1 Algemeen

De afvalberging heeft een oppervlak van ongeveer 30 hectare en bestaat uit verschillende terreindelen. Deze delen zijn in verschillende perioden aangelegd. De terreindelen zijn verder onderverdeeld in zogenaamde compartimenten. Op figuur 3 is de indeling van de afvalberging weergegeven.

Figuur 3 Indeling van de afvalberging

Op de meeste compartimenten wordt niet-gevaarlijk afval gestort. Het gaat vooral om residu'stromen uit reinigingsinstallaties, asbesthoudend afval en overflowstroom uit verbrandingsinstallaties. Eén stortcompartiment is gereserveerd voor gevaarlijke afvalstoffen: C3-2. De gevaarlijke stoffen zijn over het algemeen grondachtige stromen met daarin bijvoorbeeld olie, teren of zware metalen boven de wettelijke grenzen voor gevaarlijk afval.

Het storten van het afval gaat als volgt. Rond een compartiment wordt eerst een wal van enkele meters hoog gemaakt. Hierbinnen storten de vrachtwagens die het afval aanvoeren hun lading uit. Tussendoor wordt het afval met speciaal materieel verdicht en vlak gemaakt. Als het afval de hoogte van de wallen heeft bereikt, worden daarop nieuwe wallen gemaakt. Zo wordt de afvalberging compartimentsgewijs en laagsgewijs steeds hoger opgebouwd.

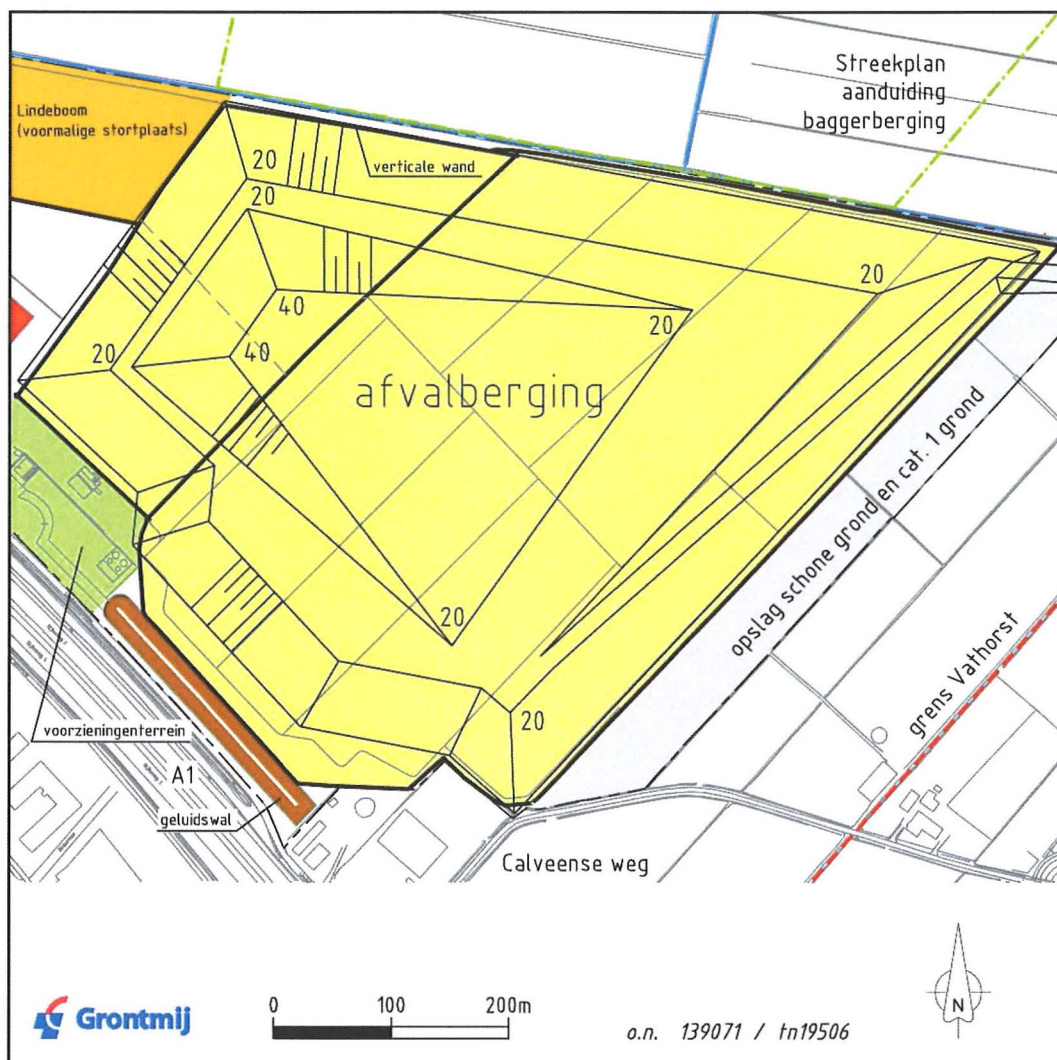
De volgorde die hierbij volgens de huidige vergunning wordt aangehouden is:

- eerst de oostelijke uitbreiding op hoogte brengen, om de visuele hinder voor de bewoners van Vathorst zo snel mogelijk te beperken;
- daarna terreindeel I tot 20 meter ophogen;
- vervolgens de rest van de afvalberging tot 20 meter ophogen

- daarna een verdere ophoging om de uiteindelijke vormgeving te bereiken.

3.3.2 Vormgeving

De eindvormgeving van de afvalberging, zoals die in de huidige vergunning is opgenomen, is ontworpen door het landschapsarchitectenbureau West 8, dat ook verantwoordelijk was voor het Masterplan van Vathorst. Deze huidige vormgeving is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4 Vormgeving van de afvalberging volgens de huidige vergunning

Deze vormgeving laat zich als volgt beschrijven: vanaf het grondvlak wordt onder een helling van 1:3 een plateau bereikt dat op 20 meter boven maaiveld ligt. Vanuit dit plateau rijst een topgedeelte op dat aan de oostzijde (Vathorst-zijde) een lang, flauw talud heeft en aan de overige zijden een kort, steiler talud. Het hoogste punt van de vorm ligt op 40 meter boven maaiveld, op het westelijke deel. Op 20 meter boven maaiveld ligt een zogenaamd banket, een horizontaal vlak dat rondom loopt. De genoemde hoogtes zijn de hoogtes van het afval na inklinking.

De visie achter deze markante vormgeving is dat de afvalberging een landmark naast de A1 gaat vormen. Met deze vorm wordt de overgang tussen kleinschalige en grootschalige landschappen gemarkeerd.

3.3.3 Bodembeschermende voorzieningen

Rond de hele afvalberging is een verticale wand in de bodem aanwezig. De wand loopt door tot een ondoorlatende bodemlaag zodat er als het ware een 'bak' onder het afval in de bodem ligt. De wand is in twee fasen geplaatst.

Rond **terreindeel I** is een verticale wand geplaatst in het kader van een bodemsanering. Terreindeel I is een oude zandwinput. Hierin is vanaf de zeventiger jaren tot eind tachtiger jaren afval gestort. De onderzijde van het afval ligt op ongeveer NAP -5 m. Binnen de wand is een pompsysteem aanwezig waarmee het water uit de wand wordt gepompt. Door de verlaging van het waterpeil binnen de wand ontstaat een toestroming van het omringende grondwater naar de wand toe. Hiermee is dit deel van afvalberging geohydrologisch geïsoleerd.

Rond de **rest van de afvalberging** is ook een verticale wand geplaatst die is aangesloten op de eerder geplaatste wand. Ook hier vindt onttrekking plaats om toestroming te bereiken. Bovendien wordt de waterstand binnen dit deel van de wand zodanig verlaagd dat de waterstand minimaal 0,7 m onder de onderkant van het afval ligt. Hiermee wordt voldaan aan de zogenoemde droogleggingseis.

In het Stortbesluit Bodembescherming is vastgelegd dat het storten van afvalstoffen zodanig moet plaatsvinden dat de gestorte afvalstoffen - na zetting van de bodem - niet beneden 0,7 meter boven de te verwachten gemiddeld hoogste grondwaterstand kunnen geraken. Het Stortbesluit geeft ook regels voor situaties waarin niet aan dit voorschrift kan worden voldaan. In dat geval kunnen onder andere civieltechnische of geohydrologische maatregelen worden getroffen, die eveneens voldoende waarborgen bieden dat het grondwater niet met de gestorte afvalstoffen in contact kan komen.

Met de verticale wand in combinatie met toestroming is dit deel van de afvalberging ook geohydrologisch geïsoleerd. Bovendien is hier onder het afval een zogenoemde onderafdichting aanwezig. Deze bestaat uit folie of uit een combinatie van folie en een ander afdichtend materiaal. Op de onderafdichting liggen drains. Hiermee wordt het regenwater dat zich in het afval verzamelt, afgevoerd.

4 Voorgenomen activiteit, alternatieven en andere plannen

4.1 Ophoging van de afvalberging

Bij de ophoging wordt de gehele vorm 5 meter verhoogd. Het plateau komt dan niet te liggen op 20 meter boven maaiveld, zoals in de huidige vormgeving, maar op 25 meter. Het hoogste punt van het topgedeelte komt dan te liggen op 45 meter boven maaiveld.

De zo gewonnen capaciteit, ongeveer 900.000 m³, wordt uitsluitende benut voor bagger. De verhoging leidt dus tot een 'geoordeelde' extra capaciteit die is uitsluitend zal worden gebruikt voor het storten van baggerspecie.

Overigens wordt op de afvalberging van Smink momenteel al (in beperkte mate) bagger gestort. Het storten van bagger past in de huidige vergunning van Smink.

4.2 Mogelijke alternatieven

Zoals gezegd is de gehele afvalberging geohydrologisch geïsoleerd door middel van een verticale wand in combinatie met een onttrekking.

In het grootste deel van de wand is de onttrekking gericht op zowel het realiseren van een toestroming van het omliggende grondwater naar de wand toe, als op de drooglegging van het afval.

Berekend is dat ten behoeve van de drooglegging 44.000 m³ water per jaar uit de damwand moet worden onttrokken. Per dag is dit gemiddeld 120 m³. Dit water wordt geloosd op de riolering.

De onttrekking ten behoeven van de drooglegging is hierbij maatgevend. In de praktijk komt het niet voor dat er geen onttrekking nodig is voor de drooglegging, en dat er dus uitsluitend wordt onttrokken om de toestroming te handhaven.

Het systeem van drooglegging binnen een verticale wand, combineert voorzieningen die zijn bedoeld voor twee verschillende situaties. De drooglegging is bedoeld voor afvalbergingen met een onderafdichting en percolaatvoersysteem. Een verticale wand met toestroming is een geohydrologische isolatie voor afvalbergingen zonder voorzieningen waar verontreiniging van het grondwater dreigt.

De vraag rijst of de **combinatie** van geohydrologische isolatie met drooglegging van het afval een milieuhygienische meerwaarde heeft ten opzichte van een 'normale' geohydrologische isolatie. Immers: er moet veel schoon water worden onttrokken en vervolgens weer worden geloosd, om een drooglegging te bereiken waarvan het nut binnen een verticale wand twijfelachtig is.

In de Richtlijn geohydrologische isolatie van bestaande afvalbergingen, die is opgesteld in opdracht van het ministerie van VROM, worden verschillende mogelijke vormen van geohydrologische isolatie gegeven. De richtlijn geeft ook een afwegingskader waarmee verschillende mogelijke varianten van geohydrologische isolatie kunnen worden afgewogen. Dit geeft ook aan dat er ruimte zit in de mogelijkheden voor geohydrologische isolatie van afvalbergingen.

Daarom wil Smink in het MER een alternatief meenemen waarbij niet wordt voldaan aan de droogleggingseis uit het Stortbesluit Bodembescherming. In het MER zal worden onderzocht wat de voor- en nadelen zijn van het loslaten van de drooglegging binnen de verticale wand.

4.3 Andere voorgenomen aanpassingen aan de inrichting

4.3.1 Verplaatsing van de fractiescheidingsinstallatie

Op het terrein van de afvalberging bevindt zich een fractiescheidingsinstallatie. Met deze installatie wordt verontreinigde grond en bagger en andere grondachtige materialen gescheiden in een schone zandige fractie en een fijne slibfractie waarin de verontreinigingen zijn geconcentreerd. Zo wordt verontreinigd materiaal omgezet in bouwstoffen.

De installatie staat op een gedeelte van de afvalberging waar al wel een onderafdichting is aangebracht maar nog geen afval is gestort, namelijk in het C3-1 compartiment van de afvalberging.

Smink heeft met de gemeente Amersfoort afgesproken dat de oostelijke strook van de afvalberging zo snel mogelijk op hoogte wordt gebracht. Op die manier worden de activiteiten zo snel mogelijk visueel afgeschermd voor de bewoners van Vathorst. Om ook het zuidelijke deel van de oostelijke strook naar de (nieuwe) eindhoogte te kunnen brengen, moet op een bepaald moment ook in compartiment C3-1 gaan worden gestort.

In de vigerende vergunning wordt uitgegaan van het handhaven van de fractiescheidingsinstallatie op de huidige locatie in compartiment C3-1. Smink overweegt nu echter om de fractiescheidingsinstallatie, binnen de inrichting, te verplaatsen naar 'de Lindeboom'. De Lindeboom is onderdeel van het westelijk terreindeel, het deel van de inrichting waar een aantal afvalverwerkende activiteiten en opslag plaatsvindt. De Lindeboom is op dit moment nog niet in gebruik.

In de vigerende vergunning wordt er echter van uitgegaan dat de puinbreker zal worden verplaatst naar de Lindeboom. De verplaatsing van de fractiescheidingsinstallatie kan alleen als de puinbreker niet naar de Lindeboom wordt verplaatst, omdat daar geen ruimte is voor beide installaties.

De milieurelevantie van het 'stuivertje wisselen' tussen puinbreker en fractiescheidingsinstallatie zit in geluid. Beide installaties produceren relatief veel geluid. Van de puinbreker is met akoestisch onderzoek aangetoond dat verplaatsing naar de Lindeboom aanvaardbaar is. Dit zal voor de fractiescheidingsinstallatie ook moeten worden aangetoond.

4.3.2 Niet verplaatsen puinbreker

Het voorgaande brengt met zich mee dat de puinbreker op de huidige locatie op de afvalberging blijft staan. In het nieuwe akoestisch onderzoek zal dus een nieuwe geluidberekening worden gemaakt.

5 Indicatie van de milieueffecten en vooruitblik op het MER

5.1 Inleiding

Het MER zal zich primair richten op de uitbreiding van de capaciteit van de afvalberging, omdat dit de aanpassing van de inrichting is waarvoor de m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. De effecten hiervan worden in beeld gebracht en afgezet tegen de autonome ontwikkeling. Als autonome ontwikkeling wordt gehanteerd de realisatie van de baggerberging op locatie Zevenhuizen. Door het afzetten van de effecten van de uitbreiding van de afvalberging tegen de realisatie van de baggerberging ten noorden van de afvalberging, kunnen beide opties met elkaar worden vergeleken.

5.2 Landschap

De verdere ophoging van de afvalberging heeft landschappelijk effecten. Nog meer dan al het geval zal zijn bij de huidige vergunning, zal de afvalberging een 'landmark' worden aan de rand van Amersfoort.

In het MER zal door middel van visualisaties / fotomontages een beeld worden gegeven van de landschappelijke effecten van de verhoging van de afvalberging.

Het MER zal verder een aanzet geven voor de ruimtelijke onderbouwing die nodig is voor de aanpassing van het bestemmingplan. Hiertoe zal aandacht worden besteed aan:

- landschappelijk kenmerken (structuur, schaal, openheid, cultuurhistorische waarden) van de omgeving van de locatie;
- transformatie van het gebied en de rol van de afvalberging daarin;
- de rol die de afvalberging in de toekomst voor de landschapsbeleving kan gaan vervullen.

5.3 Bodem en grondwater

Over de bodembescherming van de afvalberging zijn in het verleden al intensieve discussies gevoerd. Deze discussies hebben er onder andere toe geleid dat Smink gekozen heeft voor een volledige geohydrologische isolatie van de gehele afvalberging. Zoals al is aangekaart in paragraaf 4.2, is echter nog discussie mogelijk over de wenselijkheid van drooglegging van het afval binnen de verticale wand.

Deze discussie krijgt een extra dimensie bij verdere ophoging van de afvalberging. Hierdoor zal namelijk naar verwachting nog wat extra zetting van de ondergrond optreden, waardoor de zool van het afval nog wat lager komt te liggen dan waar nu van uit wordt gegaan. Dit zal met zich mee brengen dat er meer water uit het de verticale wand moet worden gepompt om de drooglegging van het afval te realiseren. Het onttrekken van schoon grondwater is in principe ongewenst. Het brengt ook een milieubelasting met zich mee omdat hiervoor energie nodig is.

In het MER zullen de elementen worden aangedragen om deze discussie te voeren. Daarbij zal worden ingegaan op:

- extra zetting van de bodem
- extra onttrekkingen om de drooglegging te realiseren
- energieverbruik daarvan
- effecten van drooglegging buiten de verticale wand
- risico's en voordelen van afzien van drooglegging

5.4 Geur en luchtkwaliteit

Bij initiatieven tot baggerberging is er vaak de vrees dat dit zal leiden tot geurhinder. Daarom is in het voorgaande MER uitgebreid aandacht besteed aan geur, en zijn er ook geurberekeningen uitgevoerd. Zowel uit de geurberekeningen in het voorgaande MER als uit ervaringen elders is inmiddels gebleken dat baggerberging in het omkaderd putdepot, niet gepaard zal gaan met geurhinder.

Met het voornemen verandert de manier van storten van de bagger. Niet langer wordt de bagger onder water gestort. De vraag is of dit zal leiden tot geurhinder. Dit zal worden beschreven in het MER.

Daarnaast zal aandacht worden besteed aan de extra emissies van (met name) fijn stof die het verkeer van en naar de afvalberging met zich meebrengt, en de gevolgen die dit heeft voor de luchtkwaliteit.

5.5 Lozingen en oppervlaktewater

De ophoging van de afvalberging heeft invloed op de drooglegging en daardoor ook op de lozing van water uit de verticale wand. Bij de onttrekking komt schoon water vrij dat op de riolering wordt geloosd en in de rioolwaterzuivering wordt behandeld. Hiermee belast het de hydraulische capaciteit van de rioolwaterzuivering. De omvang van de extra lozing zal worden berekend, en de effecten ervan op de rioolwaterzuivering zullen worden beschreven.

5.6 Verkeer

Het transport van de bagger naar de inrichting brengt transportbewegingen met zich mee. Dit draag bij aan de geluidbelasting door de inrichting, maar kan ook verkeershinder met zich meebrengen. In het MER zal worden vastgesteld of er meer verkeer zal komen dan in de huidige vergunning is opgenomen, en wat eventueel de verkeersveiligheidseffecten zullen zijn.

5.7 Geluid

De ophoging van de afvalberging kan leiden tot een andere geluidbelasting van de omgeving. De hoogte waarop materieel is opgesteld is namelijk mede bepalend voor de overdracht van het geluid aan de omgeving.

De geluidbelasting die het voornemen met zich meebrengt zal worden beschreven voor een situatie waarbij de puinbreker wordt verplaatst (conform de huidige vergunning) en voor een situatie dat in plaats daarvan de fractiescheidingsinstallatie wordt verplaatst naar de Lindeboom.

5.8 Woon- en leefmilieu

Onder deze noemer worden samengenomen de aspecten die het meest direct van belang zijn voor de omwonenden. Het betreft een combinatie van landschappelijke effecten, verkeerseffecten, geluidseffecten en effecten op geur.

Verantwoording

Titel	Berging van bagger op afvalberging Smink
Ondertitel	Startnotitie
Datum	2 juni 2006
Auteur	drs. P.C. van Veen bureau de ruimte Obrechtstraat 24 3572 EE 030 272 38 16
Gecontroleerd door:	ir. H. L. Geusebroek, Grontmij Houten B.V.
In opdracht van:	Smink Afvalverwerking B.V. Lindeboomseweg 15-17 3828 NH Hoogland
Contactpersoon initiatiefnemer:	ing. D.A.J. Story